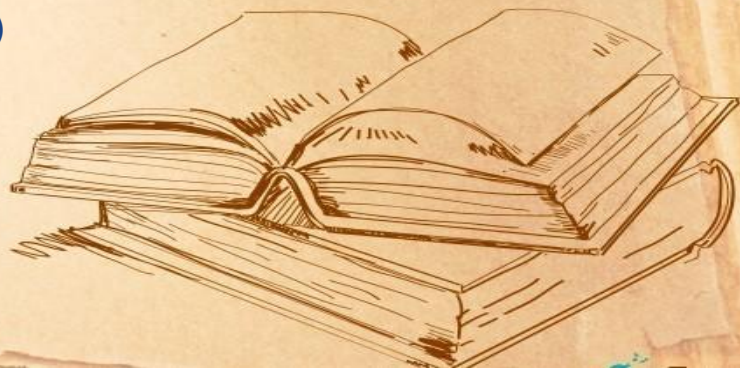

Речник української національної ідеї

До 150-річчя з дня народження М.С. Грушевського

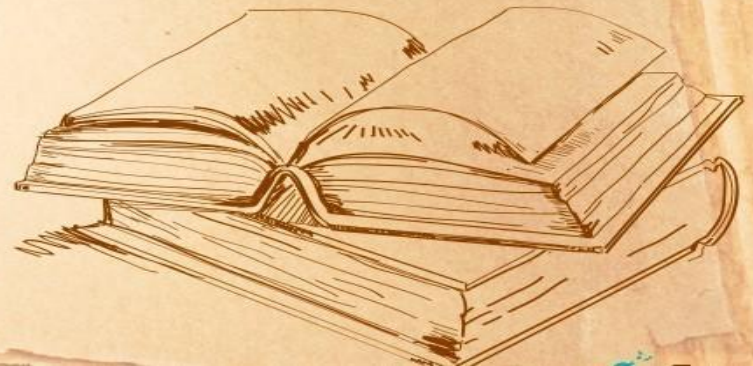
(1866 – 1934)

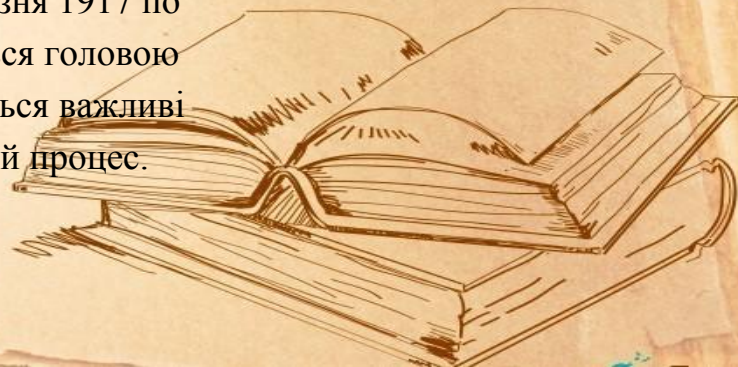
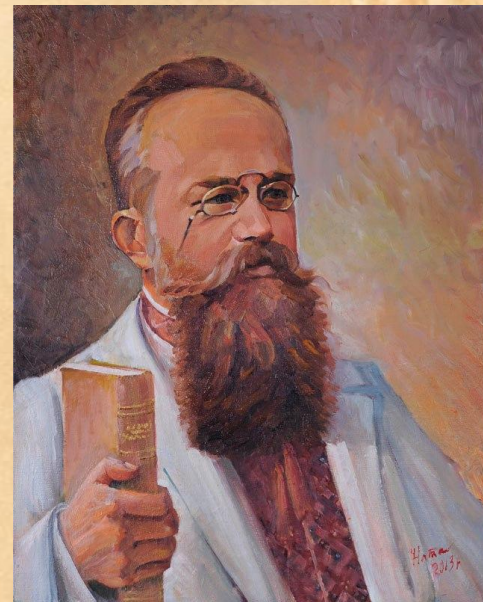
**Портрет М.С. Грушевського,
виконаний Фотієм Красицьким**

Український історик, громадський та політичний діяч. Голова Центральної Ради Української Народної Республіки. Член історичного товариства ім. Нестора – Літописця, дійсний член Чеської АН, почесний член Київського товариства старожитностей і мистецтв, член-кореспондент ВУАН та АН СРСР, багаторічний голова Наукового товариства ім. Т.Г.Шевченка у Львові, завідувач кафедри історії Львівського університету, автор понад 2000 наукових праць.

Біографія М.С. Грушевського

Народився Михайло Грушевський 17 вересня 1866 року у м. Хелмі (Польща). Виростав на Кавказі, навчався у Тифліській гімназії. Закінчив історико-філологічний факультет Київського університету. Працював в університеті під керівництвом В.Антоновича. В 1896 році за рекомендацією В.Антоновича призначається на посаду професора у Львівський університет, де працював до 1914 року. Разом з І.Франком заснував і видавав «Літературно-науковий вісник», був організатором Української видавничої спілки. В 1904 році власним коштом відкрив приватну вчительську семінарію в м. Коломия. Після революції 1905-1907 р.р. М.Грушевський переніс свою діяльність до Києва. Створив Українське наукове товариство, увійшов до складу Товариства українських поступовців. З березня 1917 по квітень 1918 року Михайло Сергійович Грушевський обирається головою Української Центральної Ради, під його головування приймаються важливі рішення про державні атрибути, здійснюється конституційний процес.

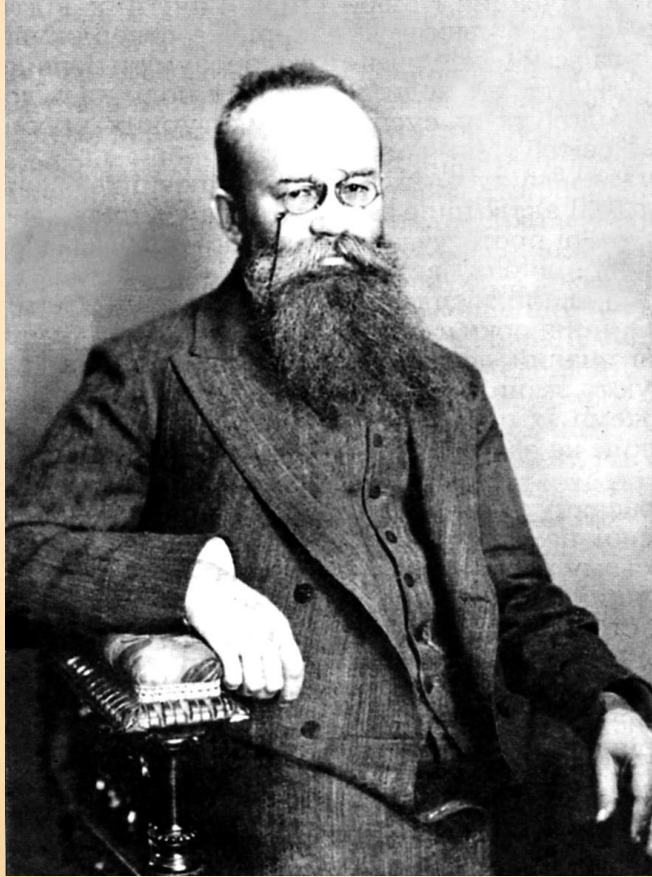

Фото М.С. Грушевського на поч. ХХ ст.

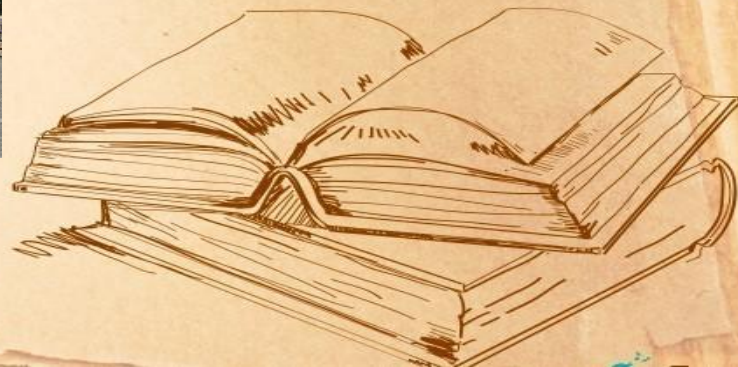
Михайло Сергійович особисто брав участь у розробці Конституції УНР, яка була прийнята 29 квітня 1918 року. Після падіння Центральної Ради (1918) Грушевському довелося перейти на нелегальне становище. Він здебільшого займається науковою працею, бере участь в обговоренні питання про заснування Української академії наук. У березні 1919 року емігрує до Праги, потім до Відня, де продовжує наукову діяльність. 1923 року був обраний академіком ВУАН. В 1924 році Грушевський із сім'єю приїздить до Києва, працює професором історії в Київському державному університеті, обирається академіком Всеукраїнської академії наук. М. Грушевський був обраний дійсним членом АН СРСР, ставив питання створення на її базі інституту української історії. З осені 1929 року почався погром історичних установ, створених вченим. Сесія Ради ВУАН почала ліквідувати комісії, якими керував М. С. Грушевський, це тривало до 1933 року.

Пам'ятник М.С. Грушевському у Києві

Помер великий українець, вчений, політик, громадський діяч у Кисловодську 25 листопада 1934 року. Похований на Байковому кладовищі у Києві.

Праці М. С. Грушевського

Грушевський, Михайло Сергійович
Історія України-Русі [Текст] : репрінтне видання /
М. Грушевський. - К. : Наук. думка. - (Пам'ятки
історичної думки України).

Т.1 : До початку XI віка. - 1991. - 650 с.

Т.2 : XI-XIII вік. - 1992. - 640 с.

Т.3 : До року 1340. - 1993. 592 с.

Т.4 : XIV - XVI віки - відносини політичні . - 1993. 544 с.

Т.5 : Суспільно - політичний і церковний устрій і відносини
в українсько-руських землях XIV - XVII віків. - 1994. 704 с.

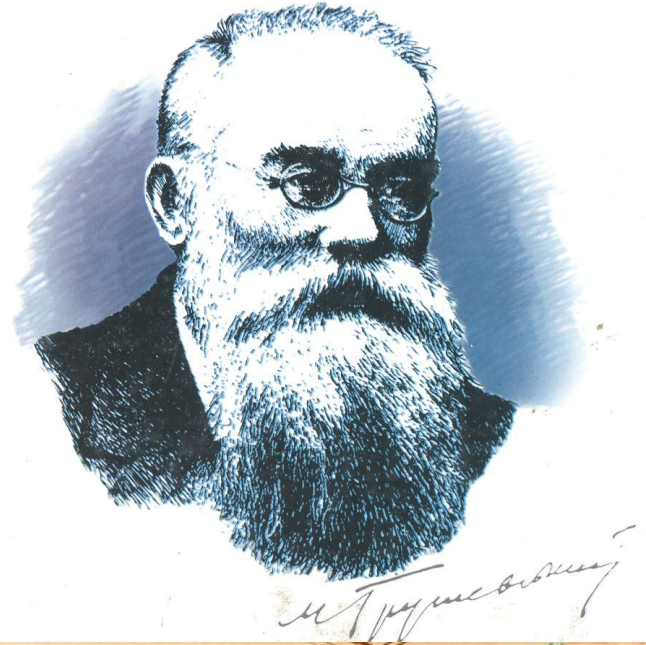
*Історія України - Русі в 11 томах 12 книгах дуже
цікава для всіх категорій читачів, небайдужих до
історії, етнографії, археології та літератури
України.*

Ілюстрована історія України / М. Грушевський;
Упорядник видання Й. Брояк. - Нове доп. видання. -
Донецьк : ТОВ ВКФ "БАО", 2003. - 736 с.

Видання зображує становлення й розвиток українського народу, економіки, культури і державності України. Багато місця відводиться козацтву та козацькій республіці, українсько-польським та українсько - російським відносинам. Також згадується історія створення першої в Європі української Конституції П. Орлика. Рекомендується для учнів середньої шкіль та студентів вузів.

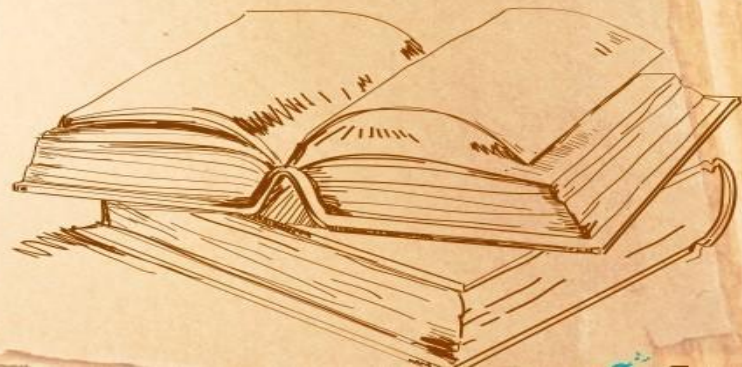
**МИХАЙЛО
ГРУШЕВСЬКИЙ**
**ІЛЮСТРОВАНА
ІСТОРІЯ**
УКРАЇНИ
З ДОДАТКАМИ І ДОПОВНЕННЯМИ

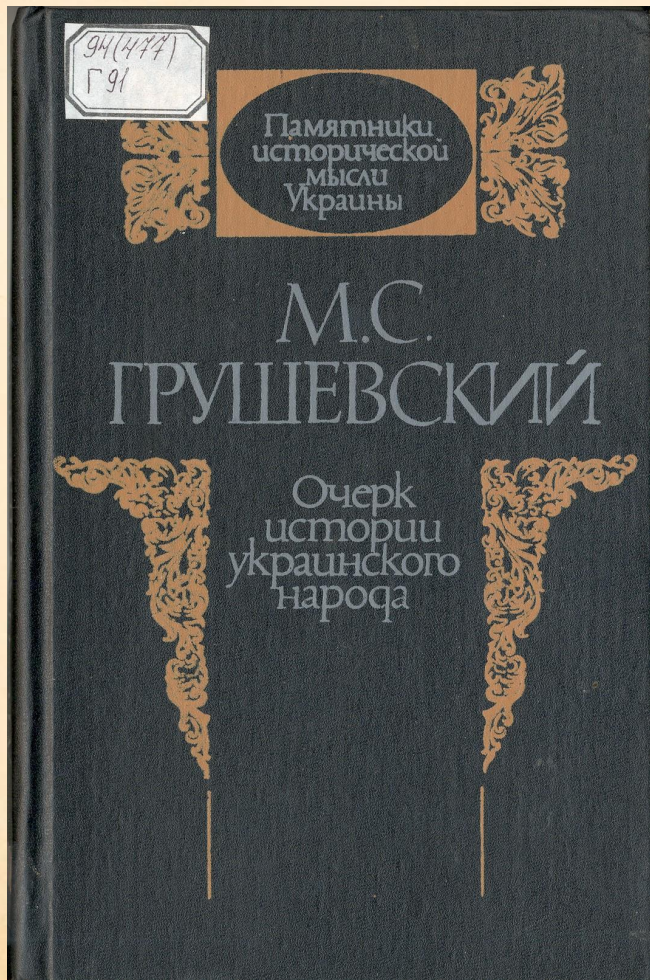

Грушевський, М.С. Нарис історії Київської землі від смерті Ярослава до кінця XIV сторіччя [Текст]. - К. : Наукова думка, 1991. - 560 с. - (Пам'ятки історичної думки України).

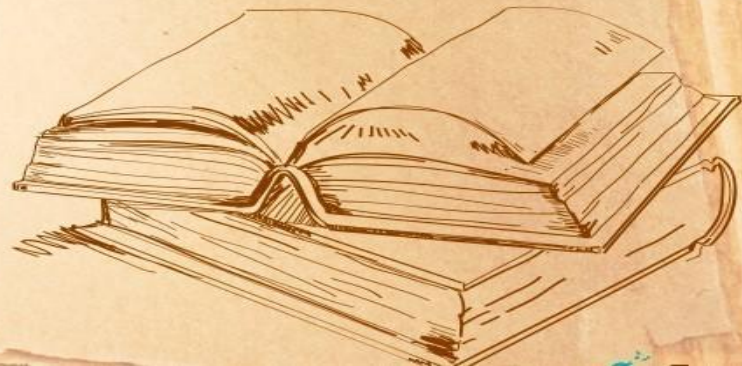
Ця книга – перша синтетична праця видатного українського вченого, написана ще на студентській лаві. У ній на широкому джерельному матеріалі висвітлюється політична історія Київської землі, її економіка, культура та релігія.

Грушевский, М.С., Очерк истории украинского народа [Текст]; примеч. В.М. Рычки, А.И. Гуржия. - К. : Лыбидь, 1990. - 397с. : портр. - (Памятники исторической мысли Украины).

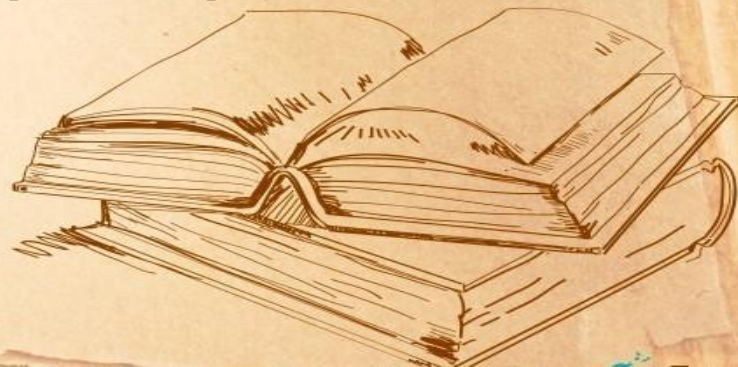
В книге известного украинского историка М. Грушевского в очерковой форме излагается история украинского народа со времен Киевского государства и до начала XX века. Предлагаются оригинальные трактовки важнейших исторических событий, характеристики видных деятелей национальной культуры. Текст сопровождается обширным научно-справочным аппаратом.

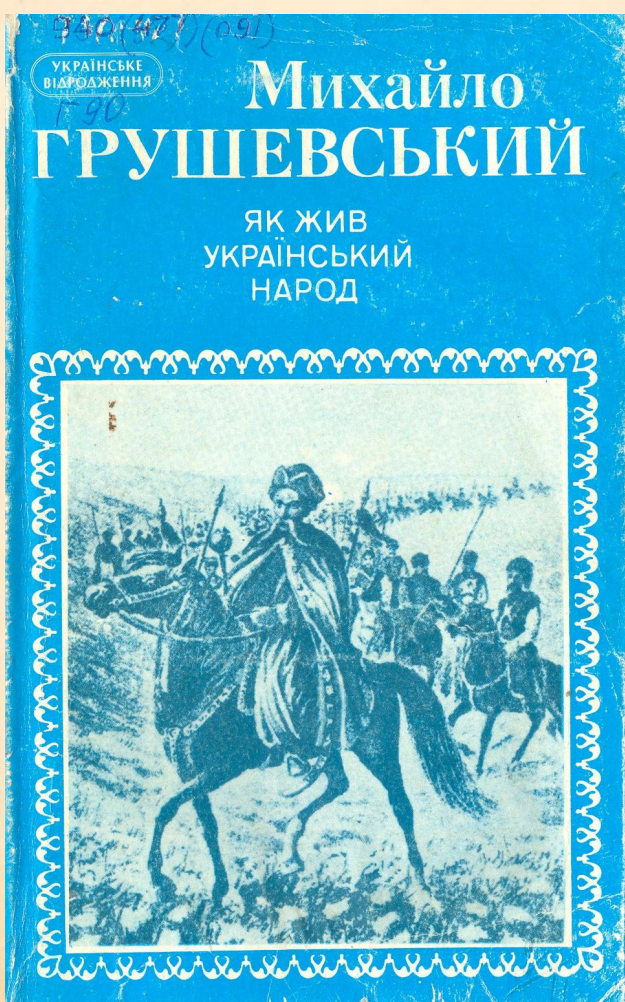

Грушевський, М.С. Історія України, приладжена до програми вищих початкових шкіл і нижчих класів шкіл середніх [Текст]. - К. : Либідь, 1992. - 228 с.

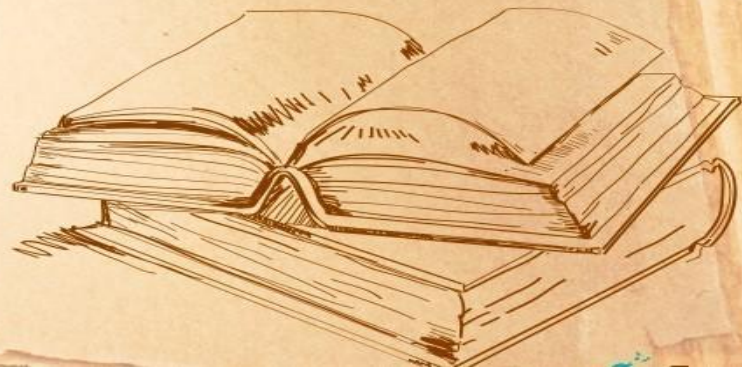
Ця книга є ретельно відредагованим і, за словами автора, приладженим для учнів і початківців виданням «Ілюстрованої історії України». Вона повністю відповідає концепції вченого, в основу якої покладено не діяння князів та царів, а суспільно-політичний лад, культуру, етнографію, правові засади – все те, що створює долю народу.

Грушевський, М.С. Як жив український народ / М.С. Грушевський; Вступ. слово В.О. Шевчука; Худож. оформл. Ю.Г. Кудя. - К.: Веселка, 1992. - 111с. : іл. - (Українське відродження).

Ця унікальна книга за радянського часу не друкувалась, читачі вперше побачать цю книгу. Вона створена патріархом української історії, видатним вченим, політичним діячем М. Грушевським. В ній великий українець спресував всі 10 томів його всесвітньої «Історії України-Руси».

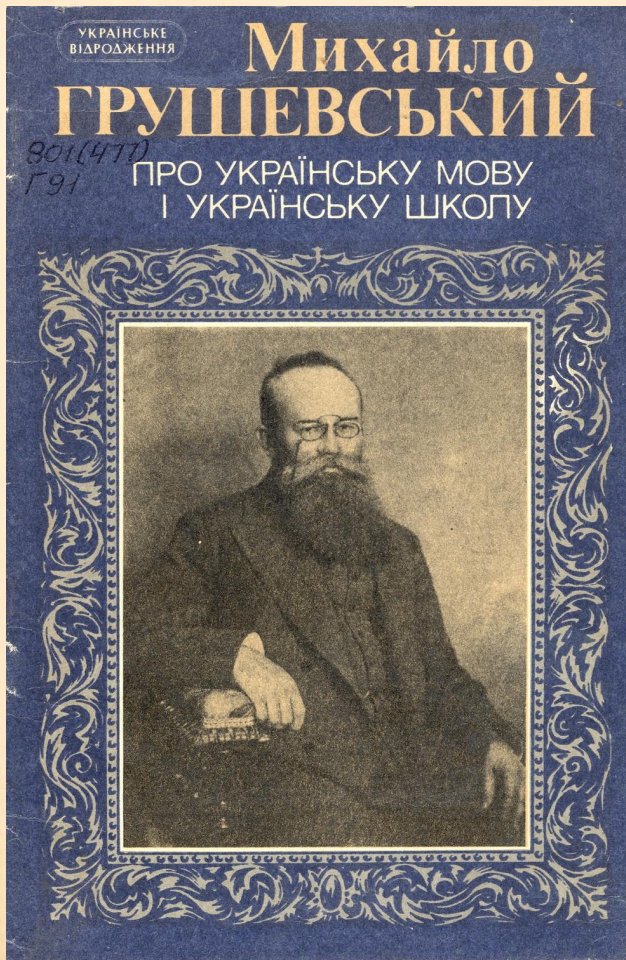

Грушевський, М.С., Новий період історії України за роки від 1914 до 1919 / М.С. Грушевський; Упоряд. А.Ф. Трубайчук;. Ред. В. Ф. Краснодемський. - К. : Либідь, 1992. - 46 с.

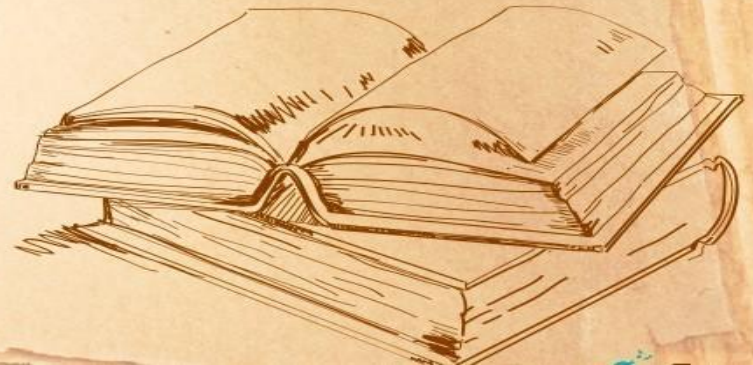
Книга є своєрідним продовженням «Історії України, приладженої до програми вищих початкових шкіл і нижчих класів шкіл середніх». Твір складається із семи розділів, де в хронологічному порядку йдеться про перебіг подій в Україні в період світової війни, Лютневої і Жовтневої революцій, проголошення і перших кроків УНР, боротьби за її незалежність.

Грушевський, Михайло, Про українську мову і українську школу [Текст]. - К. : Веселка, 1991. - 46 с. : іл. - (Укр. відродження).

У книзі великого українського історика, вченого і громадянського діяча Михайла Грушевського йдеться про історичне значення рідної мови й рідної школи, без яких немислиме ні політичне, ні економічне, ані духовне відродження України. Порушені автором проблеми залишаються гостроактуальними й сьогодні.

ТЗ(24к)
Г91

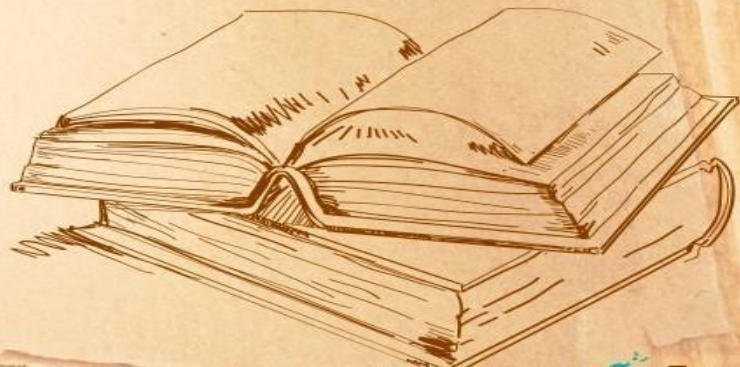
Михайло ГРУШЕВСЬКИЙ

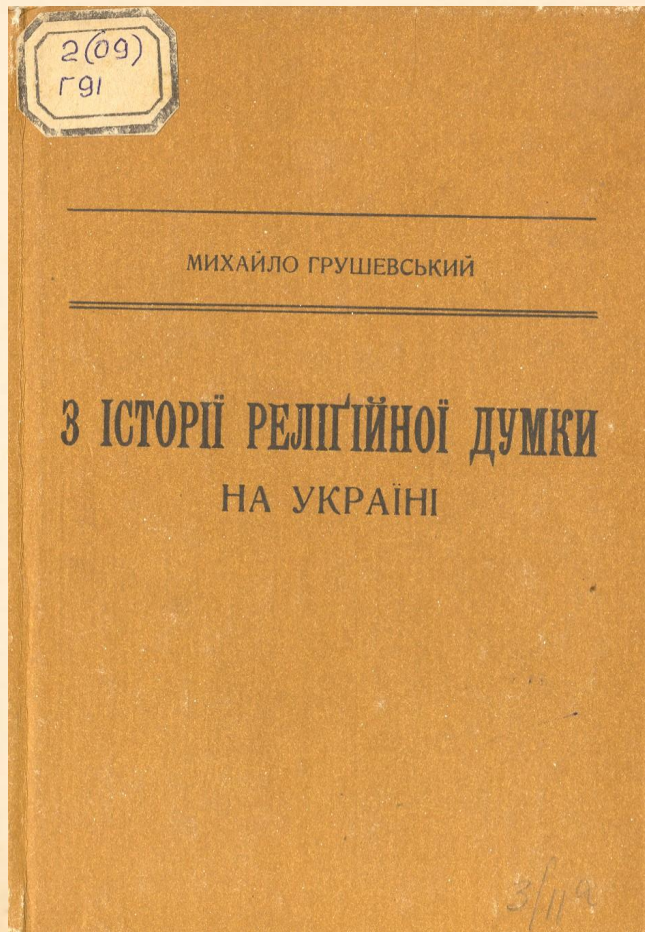

**ХТО ТАКІ
УКРАЇНЦІ
І ЧОГО
ВОНИ ХОЧУТЬ**

Грушевський, Михайло. Хто такі українці і чого вони хочуть. – К. : Т-во «Знання України», 1991. - 240 с.

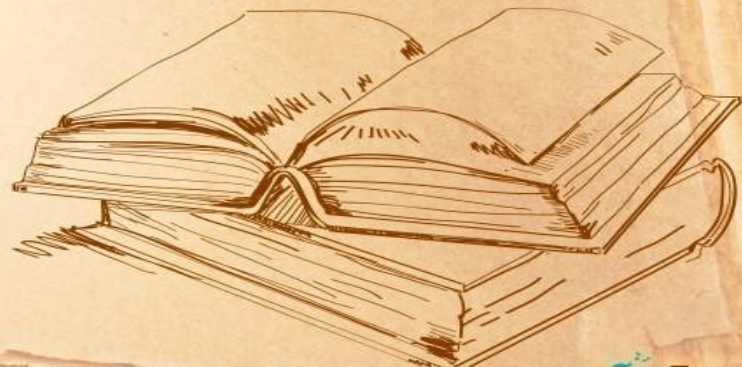
У цьому збірнику, який включає в себе такі статті і тексти як «Вільна Україна» «Якої ми хочемо автономії й федералізації», «Хто такі українці і чого вони хочуть» і тощо, знайдено майже всі найбільш важливі питання нашого сьогодення.

Грушевський, М.С., З історії релігійної думки на Україні. - К. : Освіта, 1992. - 192 с.

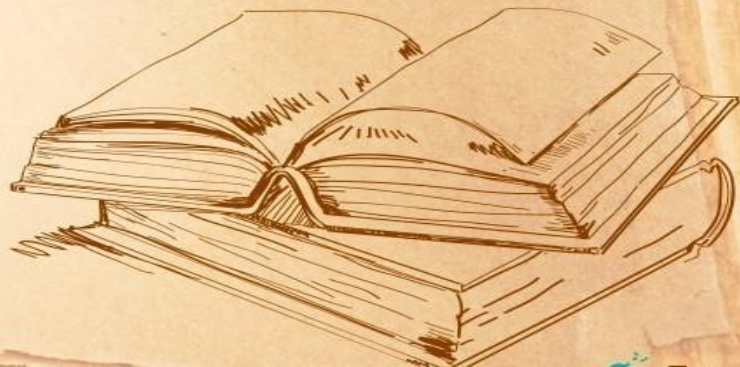
В цій книзі, починаючи з передісторичних глибин і завершаючи XIX ст., в науково-популярній формі аналізуються витoki релігійного світогляду українського народу, висвітлюються обставини релігійного життя в Україні у різні історичні періоди, показуються роль і місце релігійної ідеології у суспільному і культурному розвитку нації.

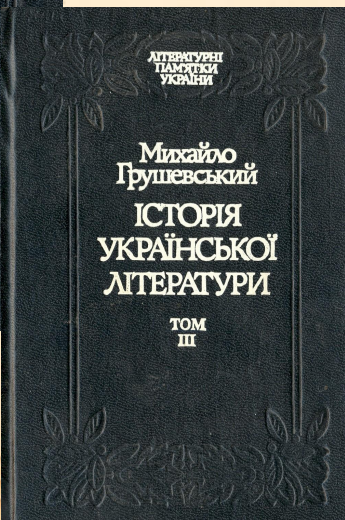
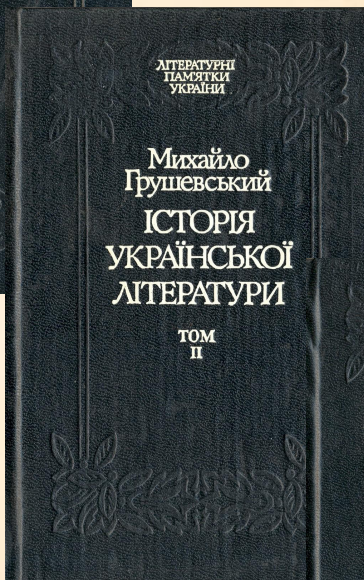
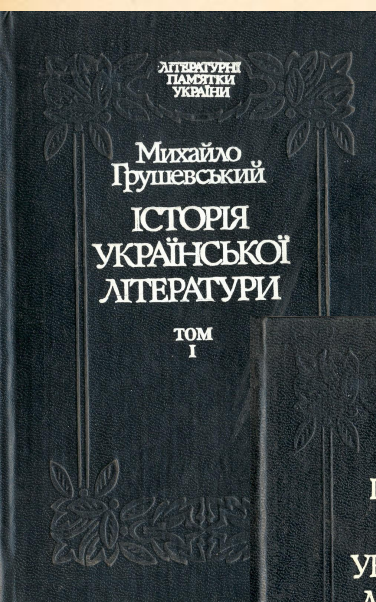

Грушевський, М.С., Про батька козацького
Богдана Хмельницького [Текст]. -
Дніпропетровск : Січ, 1993. - 55 с.

*Твір відомого українського історика,
політичного діяча і великого українця М.С.
Грушевського присвячений життю і діяльності
славного сина України, видатного політика і
полководця Богдана Хмельницького.*

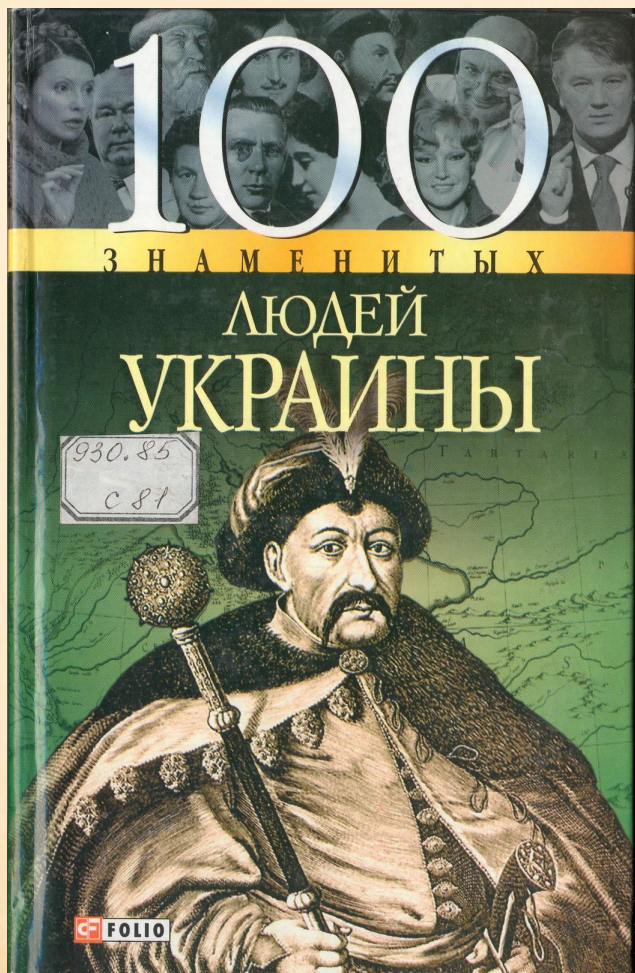

Грушевський, М.С., Історія української літератури [Текст]: в 6 т. 9 кн. - К. : Либідь. - (Бібліотека "Літературні пам'ятки України").

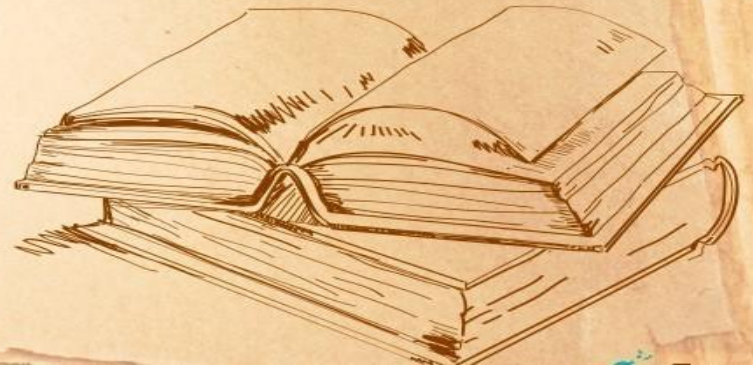
Академік М.С. Грушевський був не тільки видатним істориком, але одночасно і видатним дослідником історії української літератури. За життя він видав п'ять томів «Історії української літератури», шостий зберігся в рукописах. Величезний фактичний матеріал, глибина аналізу явищ літературного процесу – усе це дає змогу оцінити працю вченого як видатну пам'ятку української науки.

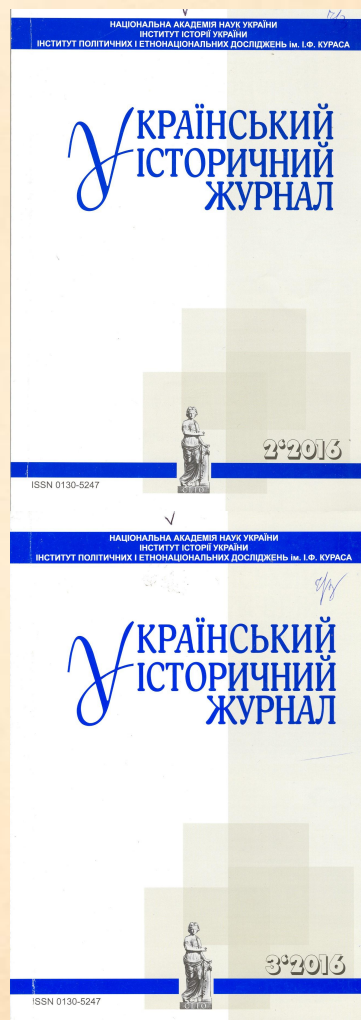
100 знаменитых людей Украины / В.М. Скляренко, Т.Н. Харченко, О.Ю. Очкурова, И.А. Рудычева. - Х. : ФОЛИО, 2005. - 511 с. - (100 знаменитых). - 966-03-3126-6 : 18,00 грн.

Украина дала миру немало ярких, значительных и интересных личностей. Сто героев этой книги – лишь маленькая толика из их числа. Достойное место в ряду знаменитых украинцев занимает видный ученый, общественный и политический деятель – символ украинской нации М. Грушевский.

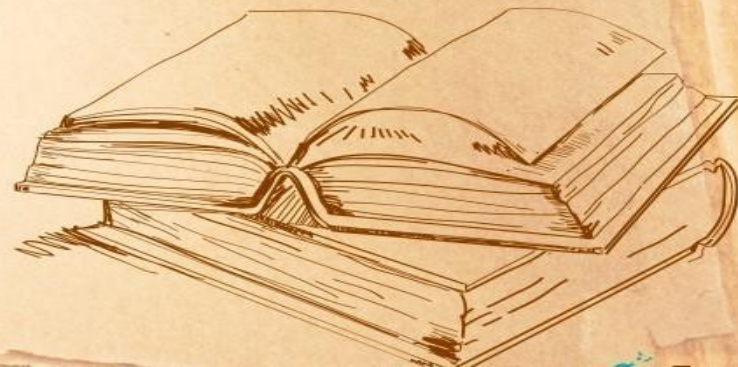
Калакура, Я.С., Михайло Грушевський - фундатор історіографічних досліджень [Текст] / Я.С. Калакура. // Український історичний журнал. - Київ. - 2016. - № 3. - С. 4-17. - Бібліогр. : 40 назв.

У статті розглянуто найбільш уживані М. Грушевським жанри історіографічних студій, включаючи критично – бібліографічні огляди та рецензії. Аналізується наукова лабораторія історика, її європейський контекст.

Тельвак, В.В., П'ять ювілеїв Михайла Грушевського [Текст] / В.В. Тельвак. // Український історичний журнал. - Київ. - 2016. - № 2. - С. 4-50. - Бібліогр. : 198 найм.

Реконструйовано ювілейну грушевськіану першої третини ХХ століття. З'ясовано, що сучасники видатного історика п'ятиразово вшановували його. Показано ставлення до ювілеїв Грушевського з боку представників різноманітних ідейних та партійних середовищ.

Гнатюк, М., «У каварні "Монополь" вони мали свій столик, пили каву, переглядали часописи і дружньо між собою розмовляли...» (М.Грушевський і І. Франко) [Текст] / М. Гнатюк // Віче. - Київ. - 2016. - № 7/8. - С. 62-65 : 6 фот.

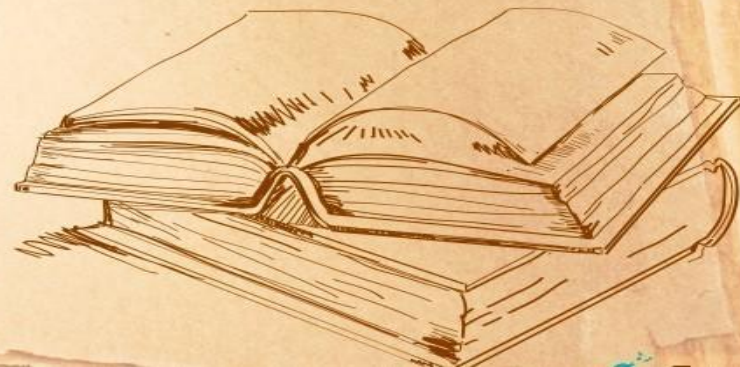
Упродовж не одного десятиліття обговорюють складні стосунки між двома світочами української нації – Іваном Франком та Михайлом Грушевським. І не з кращого боку. Ще за життя двох великих українців галицьке середовище намагалось посварити їх. Проте обоє чітко визначили для себе одну мету – будувати українську суспільність, самовіддано працювати на користь українському народові.

Марчук, Л., У Львові Грушевський писав і творив нам нашу історію / Л. Марчук // Віче. - Київ. - 2016. - № 5/6. - С. 56-59 : 6 фот.

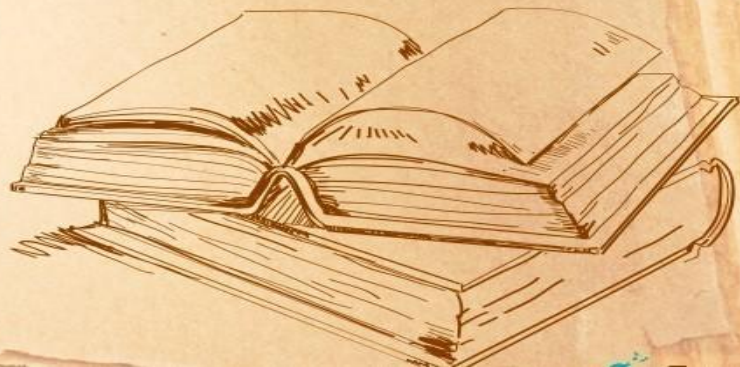
28-річний професор Михайло Грушевський вперше у Львові заявив усьому світові, що є така історія України-Руси, розпочавши читати курс історії українського народу. Він прибув до Львова, щоб послужити українському народові, свідомо створити модерну українську націю.

Цибенко, І., Науково-видавнича діяльність М. Грушевського в умовах розбудови національної культури України / І. Цибенко. // Вісник Книжкової палати. - Київ. - 2015. - № 11. - С. 34-37. - Бібліогр. : с. 34 (17 найм.)

У статті розглянуто основні напрями діяльності М. Грушевського в умовах національного відродження України. З'ясовано роль його науково-видавничої роботи як важливого фактору в розбудові української національної культури.

Дякуємо за увагу!

З повагою бібліотека ОНАЗ ім. О.С. Попова

